

STUDY ON CORRUPTION AND ITS IMPACT ON PRIVATIZATION

PhD Student Alexandra-Ana IENOVAN

West University of Timișoara, Romania

Email: alexandra.ienvan90@e-uvv.ro

Abstract: *This paper aims to realize a synthesis on defining corruption phenomenon, what causes it and also the impact it has on the economy. Based on the causes that generates corruption such as lack of social control and regulation, low credibility of state institutions, weak influence norms have on individuals, tolerance manifested in law enforcement, the involvement of civil servants in illicit activities, we notice an impact not positive exerted by corruption against the economy. To highlight this impact of corruption phenomenon in Romania we have considered relevant the privatization of The Company of Radio Parts and Semiconductors B neasa Privatization which caused large damage to Romanian economy, both financially and socially.*

Key words: *corruption, economic crime, privatization.*

JEL Classification: *K14, K42.*

1. Introduction

Corruption is present from ancient times and has developed with the society. Nowadays it manifests as a typical phenomenon of a bureaucratic state and it has become a threat to democracy and national security. Corruption undermines basic principles of fairness and justice, distorting competition and preventing economic development of the state.

Whatever the nature of political or economic system, all European countries consider corruption as an indicator of a nation's morality. It is considered that the manifestations of corruption are influenced by the political regime. We disagree with this statement therefore permissive regimes, tolerant, lacking authority encourages these events by reduced capacity to sanction them. Dictatorial regimes end up establishing corruption at higher levels of the hierarchy as a result of overlapping of political and administrative structures.

This paperwork aims to highlight through an explicit example what happened in Romania after the political regime has changed and how lack of strategies to stabilize the country resulted in the irremediable loss of important assets which affected the economy. Legislative uncertainty in the early 90s was a fertile ground for perpetuating corruption.

The private sector in Romania did not exist in 1990, so several programs started to be implemented, and the most important provision of these programs was the privatization process. In the following period, 7 726 companies were privatized and the success rate was less than 25%. So less than 25% of the privatized companies are still alive. The impact on the economy is a major one, with the state being the main affected. The social effect of unsuccessful privatizations was estimated at a loss of 2 million jobs.

2. Literature review

Doctrine on corruption was faced with the problem of defining this concept, given that the international conventions and the national laws preferred to criminalize offenses related to this phenomenon. In order to evaluate and measure corruption and to analyze its impact on the economy and national security, it is necessary to adopt a broad definition, encompassing the full spectrum of manifestations, including offenses such as trafficking of influence, receiving undue advantages, but also situations where the entire state apparatus is hijacked and used for personal benefit of its leaders. Corruption is a kind of seismograph that measures and evaluates the state of legality and morality of the society. But some ambiguity about the meaning of it makes the perception of this phenomenon not always real (Burlacu and P troi, 2005).

Assuming the mission to fight corruption at an international level Transparency International defines corruption as the abuse of entrusted power for personal gain. This definition implies a number of factors that must be considered in order to understand the concept. The first element of the definition is the entrusted power. According to this view (Meghe an and Stoian 2016), corruption can occur only when an entity offers another entity, the right to take decisions on its behalf. The second element of the definition is the abuse of trust. This means that a decision was taken in violation of the first criteria, trust has been infringed. The third element of the definition is the personal benefit obtained. If the first and second criteria is an abuse, corruption occurs only when the decision-maker obtain a gain for himself or for a third party after the abuse of trust.

We deduce that Transparency International definition emphasizes the fact that the phenomenon of corruption is not only present in public sector, it is also possible to develop in private sector too.

It is necessary to understand that the abuse of entrusted power in private sector is qualitatively different from the abuse of political power, which Transparency International definition does not include. Corruption in the private sector may have repercussions on national security because some private entities manage information relevant to it. In addition, corruption in the private sector can affect the economic security of citizens, whose savings are jeopardized by the granting of non-performing loans by a bank whose managers are corrupt or of stock price manipulation actions. We believe that no matter where corruption occurs either in public or in the private sector it has a negative influence, affecting the state as a public entity.

Beside this standard definition accepted worldwide, there are some other definitions given by various international bodies which face in their current activity with corruption issues or by states in anti-corruption policy documents. United Nation anti-corruption policy manual limits the definition explaining the phenomenon as the abuse of public power for personal benefit, to the detriment of public interest. Much more exhaustive is the definition offered by the group of experts in corruption from INTERPOL who explain the phenomenon as an action or lack of action by individuals, public or private, that violates the law or public trust for personal profit or gain.

In Romania, Ministry of Justice through its technical secretariat elaborate The National Anticorruption Strategy and only the one from 2005-2007 sets out a definition of the phenomenon. Corruption being a systematic deviation from the principles of impartiality and fairness that must underpin the functioning of public administration and that the public assets to be distributed universally, fair and equitable and their substitution with practices that generate the allocation to certain individuals or groups of a public assets disproportionate in relation to their contribution.

It is important to be mention the fact that not only international and national institutions are concerned defining corruption, a survey conducted among Romanian people revels many meaning and definition given by subjects to corruption phenomenon (Banciu, 2007). 23% of respondents identified corruption with the illegal activities of individuals who violate the law; other 26.3% give this notion a normative connotation, including giving and taking bribes, receiving undue benefits, abuse of power; 10% defined corruption as an immoral act; 4.4% see corruption a means of enrichment through illicit means. The majority of respondents associate corruption with persons involved in political environment or with those in leadership positions. This can be explained by the fact that almost daily in Romania occurs news and information about large sums of money embezzled, about corporation malpractice, about public funds for schools, hospital, infrastructure consumed in disadvantageous contracts, about suspicious public acquisitions, about public and political personalities investigated by prosecutors.

Another study demonstrates the impact corruption has on economic growth in Romania (Manole and Erdnic, 2014). To achieve this research authors used an econometric model with a AMRA component, considering the dependent variable the logarithms index of Gross Domestic Product, and as explanatory variable the logarithms of Corruption Perceptions Index. Results highlight, unequivocally and unfavorable causal link between corruption and the economic growth.

We believe that corruption, whatever its nature and level, seriously affects the essential values on which society is founded. It destroys especially the good faith that it is absolutely necessary in a democratic country. The most relevant is the impact corruption has on the economy. Distorting the free market economy mechanisms, putting economic agents in unfair conditions, corruption impair entrepreneurial initiative and discourages investment by reducing revenues to the state budget.

Insufficient budgetary sources opens the state inability to pay at a decent level public officials, to support vulnerable sectors of society, to conduct social program on education and health care. Therefore, we can talk about a direct and negative impact in social and economic sphere.

The main causes that fuel corruption in Romania are: lack of political will, the weakness of state institutions and tradition. It was found defective implementation of the measures taken over time to reduce the extent of corruption, which resulted in low efficiency of these measures. However, in the last 3 years there have been major progress in fighting corruption, as evidenced by the reports of Anti-Corruption National Directorate. Corruption leads to an inefficient allocation of resources at national level, diminishes the effectiveness of the administrative system hampers economic growth and contribute to the decay of the political system. Organized crime and corruption have maintained one another, and when organized crime becomes dominant, public sector corruption is likely to increase. Corruption is a threat to democracy, the rule of law, social equity and justice, eroding the principles of effective administration, undermines the market economy and endangers the stability of state institutions. Corruption is part of a larger category of offenses of economic and financial crime is one of the most aggressive forms of Romania.

Corruption remains a high concern to European Union member states. Although financial criminals attempts to exercise influence on the political class doesn't present an absolute novelty. But this sort of action increased in intensity over the last years, leading, in most cases, to an overwhelming economic crimes investigations. Therefore, states should focus their attention on the question of the political class source of funds, including the financing of political parties and electoral campaigns. Political corruption presents unquestionably connection with the offense of money laundering, because making a profit is the common denominator of all forms of organized crimes.

Corruption is not easy to discover, some say it is a form of illegality victimless, it is incorrectly, because we are all victims, as a society (Schilly, 2004). Most persons involved in this kind of activities don't understand to complain to authorities the illegalities. For example, if you are the victim of a violent attack, you go to police and press charges. In corruption cases nor the briber and nor the bribe have interest to do so. Corruption is not complained voluntarily, so it is hard to be discover. It is part of what is called the black crime area.

Privatization is the transfer of assets that are owned by the state or the companies with majority state ownership to private investors. In Romania, the first step towards privatization was constituted by adopting the Law no. 15 / 1990, by which former state enterprises in the communist regime were transformed into commercial companies or agencies. The privatization process itself was initiated based on Law No. 58 / 1991. Under that law, the power to privatize state-owned companies was for a specialized, newly

created, called the State Property Fund (SPF), currently The Authority for State Assets Administration (AAAS). Until 1989, Romania had some industries that competed with ease with any business in western Europe, but after the events of December things have changed, largely thanks to incomplete privatization process of these sectors.

3. Research Methodology

In order to elaborate this article, we used representative bibliographical sources such as international and national documents which define in their contents corruption. Transparency International recommendations on corruption, United Nation anti-corruption policy manual, guidelines on corruption drafted by group of experts in corruption from INTERPOL, The National Anticorruption Strategy for 2005-2007 developed by the Ministry of Justice. We also consulted several theoretical and practical scientific paperworks and books written by Romanian authors.

The case study was developed based on Digi24's journalistic investigation conducted in the summer of 2014 under the campaign called "Romania stolen". We also conducted a personal documentation to support the hypothesis that the privatization of IPRS Baneasa had and still has a negative effect on the Romanian economy.

In order to elaborate this article, it was mainly used the synthesis method.

4. Case Study. IPRS B neasa privatization

In 1960, Gheorghiu Dej government decided to extend the electronics plant from Bucharest that was using high-precision technology to produce radio and semiconductor parts. Two years later, the branch becomes independent and receives a new name The Company of Radio Parts and Semiconductors B neasa

IPRS B neasa was at that time the only national producer of electronic semiconductor components in bipolar technology, having developed a direct export market around the world. It was also the only enterprise specialized in the production of electronics and electrical engineering, fluid technology and conduct applied research, reflected in studies, models, prototypes and inventions, and sole supplier in Romania for military applications, electronics and telecommunications.

In the early 70s, the factory was in a continuous ascent. IPRS B neasa grew to more than 6 000 employees and had 9 manufacturing divisions. It stretched on 15 hectares of land and some of the items that were produced there were exported to Asia, Western Europe and to the countries of the communist bloc. The factory was among the first companies to maintain records of manufacturing cost on computer, and it also the factory had a marketing department, its motto was, "not only sell what we produce, but also what is required!". We deduce that the company executives had a vision of steady development.

Immediately after the 1989 revolution, the entire Romanian society was situated in a total economical nebulous. Most state enterprises have suffered technological delays due to lack of investments. In the same situation was IPRS B neasa, which in the late 90's massively reduced its production, orders drastically have decreased, both internally and externally. During that period the factory was not registered with any debts, but to survive, managers have decided to sell 8000 sqm of buildings and to reduce the employees number to 2000.

In just one year the factory tripled its debt, amounting to a loss of 4 million euros. Thus, the majority shareholder The Authority for State Assets Administration (ASAA) decided privatization is the only way to save the company. In January 2003, ASAA had early negotiations with the only company interested, ELMEFA from Netherlands, which was eventually rejected. Initially documentation submitted by the Dutch company was accepted, but shortly after starting negotiations, offer from ELMEFA was rejected on the

grounds that some papers were not translated in Romanian. This obligation didn't exist in the privatization protocol, nor in the regulatory framework. After fulfilling these conditions, negotiations were resumed. This time there was another offer from Syrian company OGHARIT TRADING, represented by Omar Hayssam.

On 29 September 2003, ASAA and Ogharit Trading from Syria signed the contract of sale shares representing 51.40% of the share capital subscribed and paid of IPRS B neasa. This contract was signed after renowned companies such as Siemens, Motorola, Texas Instruments and Elmefa Netherlands the first company interested to buy the Romanian factory have been eliminated from the negotiations under various pretexts. Ogharit Trading, through its legal mandatory Omar Hayssam, paid only 204 854 euros and had to make investments of 2.5 million, there were never done.

To promote the Syrian company, the members of the negotiation committee, contrary to legal requirements, accepted photocopy documents transmitted by fax, although all the documentation had to be submitted in original and certificated.

According to Government Decision no. 938/2002 on the privatisation strategy of industrial projects owned by ASAA, selling stock has to be done only by strategic investors whose main activity is in the same field as the privatized company. Ogharit Trading didn't fulfill any of the legal requirements for the strategic investors. Main objective was to carry out activities in the field of information technology and telecommunications, to have a minimum 5 years experience in the field and to prove achieve a business number of 500 000 USD in the last financial year. In order to prove all these conditions, documents on establishment of the company Ogharit Trading and the financial accounting documents certifying its solvency were forged. Judicial sources say that 9 employees or former employees ASAA have been targeted for acts of corruption in this case.

In our country, offenses committed in privatization procedure caused DIICOT (Directorate for Investigating Organized Crime and Terrorism) prosecutors to conduct investigations to determine whether the activity of persons involved in such procedures represent constitutive elements of a crime like undermining the national economy. Economic crimes are affecting a large number of people, society and the state in general, altering the functioning of the national economy, causes lack of confidence in the economic-financial system of the state.

In 2004 the Ministry of Foreign Affairs informed that judicial investigators that Ogharit Trading, was not entitled to participate in the privatization auction. DIICOT ordered in 2005 the initiation of criminal proceedings against the accused Omar Hayssam and to other shareholders from Ogharit Trading, on charge of fraudulent bankruptcy, organized crime and money laundering, as well DIICOT opened a criminal case against some officials from ASAA, on charge of setting up an organized crime group, forgery of official documents, intellectual forgery, use of false, money laundering and fraud.

By analyzing and correlating documents seized during the perquisitions, DIICOT prosecutors have clearly established causal link between criminal activity of the organized crime group that participated in the privatization procedure of IPRS B neasa and purpose of obtaining personal financial benefits causing damage to the state budget.

The two and a half million euro that were supposed to be invested in IPRS B neasa never reached the factory. For this reason, ASAA resolved to cancel the contract of sale and the court decided to annul the privatization contract in 2007. A year later, the factory's debts amounted to 12 million euros.

In the same year, an audit firm, asks insolvency procedure for a debt of 17,000 euros. Seven days before the trial, IPRS B neasa pays the debt, and the audit firm waive the application of insolvency. However, Ion Stanciu, the judge dealing with the case, established insolvency. IPRS B neasa lawyers appealed the decision and the case reached

the Court of Appeal. There the magistrates decided that the judge was wrong and sent the file back to court for retrial, but a year later, the same judge declared the bankruptcy of the former factory. Judge Ion Stanciu was arrested in May 2014 for bribery and influence peddling in other insolvencies.

When it became insolvent, IPRS B neasa had only 9.4 hectares of land and was estimated at over 40 million euros. Although judicial liquidator says there was no land sold, in 2015 IPRS B neasa had only 8.7 hectares and was evaluated under eight million euros. At a simple calculation, 7,000 sqm of the former factory no longer exists. No assessment of IPRS B neasa don't mention underground pipes full of disused cables, all well to be capitalized. Latest land and buildings were put up for sale last year in 2016, with a price of 9 million. Judicial liquidator would receive 10% of the transaction value. Factory still exists today being since 2012 in insolvency proceedings, the majority shareholder being The Authority for State Assets Administration (ASAA).

After a personal documentation, from public sources such as the National Trade Register Office and the Ministry of Public Finance, we can conclude that although the factory was trying to recover after the failure of the privatization, IPRS Baneasa, currently B neasa S.A., is in continuous loss.

Figure 1. The financial evolution of IPRS B neasa (2008-2016)

The negative impact on the state economy is highlighted by the following table, which presents the history of the debts to the state budget for 2016 of the B neasa S.A. company.

Table 1. The history of debts to state budget for 2016¹

	Total outstanding liabilities	Principal debts	Dobbs and penalties
State Budget	4,210,730.00	1,579,428.00	2,631,302.00
Social security budget	17,237,162.00	1,761,444.00	15,475,718.00
Health Insurance Budget	1,068,289.00	699,388.00	368,901.00
Budget of unemployment insurance	1,153,828.00	136,897.00	1,016,931.00

¹ The data exemplified in Figure 1 and Table 1 are processed by the author on the basis of public information provided by the National Trade Register Office and the Ministry of Public Finance. Amounts are expressed in national currency, lei.

4. Conclusions

Privatizations proved to be, with few exceptions, Romanian biggest problem that capitalism system offered. Many state companies were taken by incompetent people, who believe that they will be able to operate on a competitive market and extremely fast modernization. Others were taken maliciously for the assets this companies held. This was the case of IPRS B neasa, because if we take a look back at all the evidences presented, the buyers never intended to continue the factory activity in the new commercial terms, but it was pursued capitalizing the assets such as land and buildings which were very valuable on real estate.

The privatization of the Company of Radio Parts and Semiconductors B neasa was done under the auspices of corruption. We believe that the failure of privatization was caused by lack of moral and ethical conduct of public officials involved in this procedure. Abuse of power exercised by them for their personal benefit caused Romanian economy a great harm, irretrievable.

Of course, it is necessary to be pointed that incomplete normative regulations, coercive laws unapplied by authorities and old habits from communism regime, facilitated unethical behavior of the persons involved in the privatization procedure. This fact does not exonerate those persons of being guilty and damaging Romania's economy.

We believe that the failure of privatizations in Romania can be explained by the mode of trading of the assets chosen by the state, the direct sale through negotiation. We consider that the capital market transactions are much more transparent, thus more secure for the state as well as for the investors. Privatization through the stock exchange eliminates any doubt about the trading process. This reduces the risk of abuse and corruption.

We appreciate the complexity of corruption and we believe that it is required a special attention from the authorities for this phenomenon. Considering the fact that emphasize reducing corruption could be achieved by finding effective strategies to prevent and combat it.

References

1. Banciu, D., 2007. *Sociologie juridic* . Bucure ti: Editura Lumina Lex.
2. Burlacu, Gh. and P troi, D., 2005. *Criminalitatea economico-financiar între na ional i transfrontalier*. Pite ti: Editura Paralela 45.
3. Digi 24, 2016. *România furat . IPRS B neasa, cump rat la pre de ma in de lux i cu acte false*. [online] Available at: <<http://www.digi24.ro/special/campanii-digi24/romania-furata/romania-furata-iprs-baneasa-cumparata-la-pret-de-masina-de-lux-si-cu-acte-false-257599>> [Accessed 10 January 2017].
4. Group of Experts on Corruption INTERPOL, 2017. *Connecting police for a safer world*. [online] Available at: <www.interpol.int/Public/Corruption/IGEC> [Accessed 10 January 2017].
5. Manole, S.D. and Erdnic, R., 2014. *Evaluarea impactului corup iei asupra economiei României*. Revista Strategii Manageriale, 2(24), pp.12-19.
6. Meghe an, K. and Stoian, V., 2016. *Corup ia: Moduri de evaluare, politici de combatere i impactul asupra securit ii na ionale*. [pdf] Available at: <[file:///C:/Users/User/Desktop/materiale%20ian%202017/Corup ia%20sri%202016.pdf](file:///C:/Users/User/Desktop/materiale%20ian%202017/Corup%20ia%20sri%202016.pdf)> [Accessed 10 January 2017].
7. Strategia Na ional Anticorup ie 2005-2007, 2017. *SNA 2005-2007*. [online] Available at: <<http://sna.just.ro/SNA/SNA20012010/SNA20052007.aspx>> [Accessed 10 January 2017].

8. Transparency International, 2017. *Corruption Perception Index 2016*. [online] Available at: <<http://www.transparency.org/>> [Accessed 10 January 2017].
9. United Nations Office on Drugs and Crime, 2017. *Ghidul ONU pentru politici anticorup ie*. [online] Available at: <www.unodc.org> [Accessed 10 January 2017].
10. Ziarul Adev rul, 2004. *Corup ia nu se reclam i e greu de descoperit*. Interviu cu Otto Schily, fost ministru de interne din Germania, 30.04.2004.

STUDIUL PRIVIND CORUPȚIA ȘI IMPACTUL ACESTEIA ASUPRA PRIVATIZĂRII

Drd. Alexandra-Ana IENOVAN

Universitatea de Vest din Timișoara, România

Email: alexandra.ienovan90@e-uvv.ro

Rezumat: Prezenta lucrare își propune să realizeze o sinteză privind definirea fenomenului corupției, cauzele care determină apariția acesteia, dar și impactul pe care îl are asupra economiei. Plecând de la cauzele care generează apariția corupției cum ar fi lipsa controlului social și normativ, credibilitatea scăzută a instituțiilor statului, slaba influență a reglementărilor legale asupra indivizilor, toleranța manifestată de cei care controlează aplicarea legilor, implicarea unor funcționari publici în activități ilicite, putem să observăm influența deloc pozitivă exercitată de corupție asupra economiei. Pentru a evidenția impactul acestui fenomen în România am considerat relevant cazul privatizării Intreprinderii de Piese Radio și Semiconductori Baneasa. Privatizarea care a adus economiei statului român prejudicii foarte mari, atât în plan economico-financiar, cât și în plan social.

Cuvinte-cheie: corupție, criminalitate economică, privatizare.

JEL Classification: K14, K42.

1. Introducere

Corupția este prezentă din cele mai vechi timpuri și s-a dezvoltat odată cu societatea. În zilele noastre, se manifestă ca un fenomen tipic al unui stat birocratic și a devenit o amenințare nu numai la adresa democrației, dar și a securității naționale. Corupția subminează principiile de bază ale echității și justiției, denaturând concurența și împiedicând dezvoltarea sănătoasă a economiei unui stat.

Indiferent de natura sistemului politic sau situația economică, majoritatea țărilor europene consideră corupția ca un indicator al moralității unei națiuni. Există opinii în doctrină care consideră că manifestările de corupție sunt influențate de regimul politic. Nu suntem de acord cu această afirmație, deoarece s-a observat că regimurile permissive, tolerante, lipsite de autoritate încurajează aceste evenimente prin capacitatea redusă de a le sancționa, iar regimurile dictatoriale sfârșesc prin stabilirea corupției la niveluri mai înalte ale ierarhiei, ca urmare a suprapunerii structurilor politice și administrative.

Prezentul articol urmărește să evidențieze printr-un exemplu clar ce s-a întâmplat în România după schimbarea regimului politic și cum lipsa unor strategii de stabilizare a dus la pierderea iremediabilă a multor active importante, care a afectat economia. Incertitudinea legislativă de la începutul anilor '90 a fost un teren fertil pentru perpetuarea corupției.

Sectorul privat din România nu exista în 1990, astfel au început să fie puse în aplicare mai multe programe, iar cea mai importantă prevedere a acestor programe a fost procesul de privatizare. În perioada care a urmat au fost privatizate 7.726 de companii, iar rata de succes este mai mică de 25%. Adică, mai puțin de 25% din companiile privatizate mai sunt în viață. Impactul asupra economiei este unul major, statul fiind principalul prejudiciat. Efectul social al privatizărilor nereușite a fost pierderea a 2 milioane de locuri de muncă.

2. Literatură de specialitate

Doctrina de specialitate s-a confruntat cu problema definirii conceptului de corupție, având în vedere faptul că numeroase convenții internaționale și acte normative naționale preferă incriminarea infracțiunilor legate de acest fenomen. În scopul de a evalua și a măsura corupția, s-a analizat impactul acesteia asupra economiei și a securității naționale. Considerăm că este necesar să se adopte o definiție largă, care să cuprindă întregul spectru de manifestări, inclusiv cel al infracțiunilor, cum ar fi traficul de influență,

primirea de foloase necuvenite, precum și situațiile în care întregul aparat de stat este deturnat și utilizat în beneficiul personal al liderilor săi. Corupția este un fel de seismograf care măsoară și evaluează starea legalității și moralității unei societăți. Dar, o oarecare ambiguitate cu privire la sensul acestui termen face percepția fenomenului să nu fie întotdeauna una reală (Burlacu și Pătroi, 2005).

Asumându-și misiunea de a combate actele și faptele de corupție la nivel internațional, Transparency International definește corupția ca fiind abuzul de putere încredințat pentru câștig personal. Această definiție implică o serie de factori care trebuie să fie luați în considerare pentru a înțelege fenomenul. Primul element al definiției este puterea încredințată. În conformitate cu acest punct de vedere (Megheană și Stoian 2016), corupția poate avea loc numai în cazul în care o entitate oferă unei alte entități dreptul de a lua decizii în numele acesteia. Al doilea element al definiției este abuzul de încredere. Acest lucru înseamnă că o decizie a fost luată cu încălcarea primului criteriu, încrederea a fost încălcată. Al treilea element al definiției este beneficiul personal obținut. Dacă fiind faptul că primul și cel de-al doilea element reprezintă un abuz, corupția apare numai în cazul în care factorul de decizie a obținut un câștig material sau non-material, pentru sine sau pentru un terț.

Deducem că definiția Transparency International evidențiază faptul că fenomenul corupției nu se manifestă doar în sectorul public, fiind posibil să se dezvolte inclusiv în sectorul privat. Este necesar să înțelegem că abuzul de putere manifestat în sectorul privat este calitativ diferit față de abuzul de putere politic, diferențe pe care Transparency International nu o include în definiția sa. Considerăm important de menționat faptul că fenomenul corupției în sectorul privat ar putea avea repercusiuni asupra securității naționale, deoarece unele entități private gestionează informații relevante, putând afecta securitatea economică a cetățenilor, ale căror economii sunt periclitate de acordarea creditelor neperformante de către o bancă ai cărei manageri sunt corupți sau de acțiuni de manipulare a prețurilor de stoc. Subliniem faptul că, indiferent de mediul unde corupția are loc, fie în sectorul public, fie în sectorul privat, aceasta are o influență negativă, care afectează statul ca entitate publică.

Pe lângă această definiție standard, acceptată la nivel mondial, există o serie de alte definiții enunțate de diferite organisme internaționale, care monitorizează, în activitatea lor curentă, problemele de corupție, sau de către state în documentele de politici anti-corupție. Manualul de politică anti-corupție al Națiunilor Unite limitează definiția, explicând fenomenul ca fiind abuzul de putere public pentru beneficiul personal, în detrimentul interesului public. Mult mai exhaustiv este definiția oferită de grupul de experți în corupție de la INTERPOL, care explică fenomenul ca fiind o acțiune sau lipsa de acțiune de către persoane fizice sau organizații, publice sau private, care încălcă legea sau încrederea publică, pentru beneficiul personal.

În România, Ministerul Justiției, prin Secretariatul Tehnic, elaborează Strategia Națională Anticorupție; doar cea aferentă perioadei 2005-2007 stabilește o definiție a fenomenului. Corupția este o deviere sistematică de la principiile de imparțialitate și echitate, care stau la baza funcționării administrației publice; bunurile publice trebuie să fie distribuite în mod universal, echitabil și nesubstituibile în practici care conduc la atribuirea acestora către anumite persoane sau grupuri.

Important de menționat este faptul că nu doar organismele naționale și internaționale se preocupă de definirea fenomenului corupției; prin urmare, un studiu (Banciu, 2007) efectuat în rândul persoanelor din România relevă numeroase sensuri și definiții pe care subiecții le atribuie fenomenului corupției. 23% dintre respondenți au identificat corupția cu activitățile ilegale ale persoanelor care încălcă legea; alți 26,3% dau acestei noțiuni o conotație normativă, inclusiv darea și luarea de mită, primirea de foloase

necuverite, abuz de putere; 10% au definit corupția ca fiind un act imoral; 4,4% percep corupția ca pe un mijloc de îmbogățire prin mijloace ilicite. Majoritatea respondenților asociază corupția cu persoanele implicate în mediul politic sau cu cei aflați în poziții de conducere. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că, aproape zilnic, în România se publică tirade informative despre sume mari de bani furate, despre fonduri publice pentrucoli, spitale, infrastructură consumate în contracte dezavantajoase, cu privire la achizițiile publice suspecte, despre personalități publice și politice investigate de procurori.

Un alt studiu demonstrează impactul corupției asupra creșterii economice în România (Manole și Erdnic, 2014). Pentru a realiza cercetarea, autorii au folosit un model econometric cu o componentă AMRA, folosind ca variabil dependent logaritmul indicelui de bază mobil și real a Produsului Intern Brut, iar ca variabil explicativ prima diferență a logaritmilor Indicelui de Percepție a Corupției. Rezultatele evidențiază, fără echivoc, o legătură de cauzalitate nefavorabilă între corupție și creșterea economică.

Prin urmare, considerăm corupția, indiferent de natură și nivelul său, că afectează în mod serios valorile esențiale pe care se întemeiază societatea. Ea distruge, în special, buna-credință, care este absolut necesară într-o țară democratică. Cel mai relevant este impactul corupției asupra economiei. Aceasta distorsionează mecanismele economiei de piață liberă, punând agenții economici în condiții neloiale; corupția afectează inițiativa antreprenorială și descurajează investițiile prin reducerea veniturilor la bugetul de stat.

Resursele bugetare insuficiente pun statul în incapacitatea de a plăti la un nivel decent funcționarii publici, pentru a sprijini sectoarele vulnerabile ale societății, de a desfășura programe sociale în materie de educație și de îngrijire a sănătății. Prin urmare, putem vorbi despre un impact direct și negativ în sfera socială și economică.

Principalele cauze care alimentează corupția în România sunt: lipsa de voință politică, slăbiciunea instituțiilor de stat și tradiția. S-a descoperit că punerea în aplicare a măsurilor de prevenire și reducere a gradului de corupție s-au făcut în mod defectuos, ceea ce a dus la o eficiență scăzută a acestor măsuri. Cu toate acestea, în ultimii trei ani, s-au înregistrat progrese majore în lupta împotriva corupției, așa cum reiese din rapoartele Direcției Naționale Anticorupție. Corupția determină o locare ineficientă a resurselor la nivel național, împiedică creșterea economică, scade eficiența aparatului administrativ și contribuie la degradarea mediului politic. Crima organizată și corupția se mențin una de alta, iar atunci când crima organizată devine dominantă, corupția din sectorul public este cel mai probabil să crească. Corupția este o amenințare la adresa democrației, a statului de drept, echității și dreptății sociale, erodând principiile administrării eficiente, subminează economia de piață și pune în pericol stabilitatea instituțiilor statului. Corupția este una dintre cele mai agresive forme de infracțiuni de criminalitate economică și financiară.

Corupția rămâne o mare îngrijorare pentru statele membre ale Uniunii Europene, faptul că infractorii financiari încearcă să-și exercite influența asupra clasei politice nu prezintă o noutate absolută. Acest tip de acțiune a crescut în intensitate în ultimii ani, ceea ce duce, în cele mai multe cazuri, la investigații copleșitoare a crimelor economice. Prin urmare, statele ar trebui să-și concentreze atenția asupra problemei sursei fondurilor clasei politice, inclusiv finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Corupția politică prezintă, fără îndoială, conexiunea cu infracțiunea de spălare de bani, pentru că realizarea de profit este numitorul comun al tuturor formelor de crimă organizată.

Corupția nu este ușor de descoperită, unii specialiști în domeniu afirmând că aceasta este o formă de nelegalitate fără victime, este incorectă, din punctul nostru de vedere, pentru că suntem cu toții victime, ca societate (Schily, 2004). Cele mai multe persoane implicate în acest tip de activități nu înțeleg că este necesar să facă plângere autorităților în cazul acestor forme ilicite. De exemplu, dacă suntem victimele unui atac violent, ne ducem la poliție și depunem plângere. În cazurile de corupție, nici mituitorul și nici mituitul nu au

un interes să fac acest lucru. Corupția nu este combătută în mod voluntar, așa că este dificil să fie descoperită. Corupția este o parte din ceea ce se numește zona neagră a criminalității.

Privatizarea constă în transferul activelor care sunt în proprietatea statului sau a societăților comerciale cu capital majoritar de stat către investitori privați. În România, primul pas în vederea privatizării a fost constituit de adoptarea Legii nr.15/1990, prin care fostele întreprinderi de stat din vremea regimului comunist au fost transformate în societăți comerciale sau regii autonome. Procesul de privatizare propriu-zis a fost inițiat pe baza Legii nr. 58/1991. Potrivit acestei legi, atribuția de privatizare a societăților comerciale aflate în proprietatea statului revenea unei instituții specializate, nou-create, denumit Fondul Proprietății de Stat (FPS), în prezent Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului (AAAS). Până în anul 1989, România avea câteva sectoare industriale care cu ușurință concureau cu orice firmă din vestul Europei, după evenimentele din decembrie lucrurile s-au schimbat radical, în mare parte datorită procedurii lacunare de privatizare a acestor sectoare.

3. Metodologia de cercetare

În procesul realizării prezentului articol au fost utilizate surse bibliografice reprezentând documente internaționale și naționale care definesc, în cuprinsul lor, fenomenul corupției, precum recomandările Transparency International, Manualul de politici anti-corupție elaborat de Organizația Națiunilor Unite, propunerile din ghidul privind corupția întocmit de grupul de experți în corupție din cadrul INTERPOL și Strategia Națională Anticorupție a României pentru 2005-2007, elaborat sub tutela Ministerului Justiției. De asemenea, au fost consultate mai multe lucrări teoretice și practice ale unor autori români de referință în domeniul corupției.

Studiul de caz a fost realizat pe baza investigației jurnalistice realizate de Digi24, în vara anului 2014, în cadrul campaniei "România furată"; de asemenea, am realizat o documentare personală în vederea susținerii ipotezei că privatizarea IPRS B neașa a avut și are, în continuare, un efect negativ asupra economiei românești.

În vederea elaborării prezentei lucrări a fost utilizată, cu precizie, metoda sintezei.

4. Studiu de caz - Impactul corupției asupra privatizării IPRS B neașa

În anul 1960, guvernul Gheorghiu-Dej extinde fabrica de produse electronice din București; noua filială folosea tehnologie de înaltă precizie pentru a produce piese de radio și semiconductoare. După doi ani de existență, fabrica din pârdea B neașa devine independentă și primește un nume nou: Întreprinderea de Piese Radio și Semiconductori B neașa. IPRS B neașa era, la acea dată, unicul producător național pentru componente electronice cu semiconductori în tehnologia bipolară, având dezvoltat un export direct pe piețe din întreaga lume. A fost, de asemenea, singura întreprindere specializată în producția de componente și aparatură electronică și electrotehnică, fluide tehnologice și cercetare aplicativă, materializată în studii, modele, prototipuri și invenții, precum și unic furnizor în România pentru aplicații militare, electronice și de telecomunicații.

La începutul anilor '70, fabrica a fost într-o continuă ascensiune, având mai mult de 6 000 de angajați, și își desfășura activitatea în 9 divizii de producție. Se întindea pe 15 hectare de teren; unele elemente produse au fost exportate în Asia, Europa de Vest și în rile din blocul comunist. Fabrica a fost printre primele companii care aveau evidența costurilor de fabricație pe calculator și avea înființat un departament de marketing, motto-ul său fiind "Să vindem nu numai ce producem, ci și ce se cere!". Putem deduce că directorii companiei de la acea vreme aveau o viziune de dezvoltare permanentă.

După revoluția din 1989, cele mai multe întreprinderi de stat au suferit întârzieri tehnologice din cauza lipsei de investiții. În aceeași situație a fost și IPRS B neasa, care, la sfârșitul anilor 1990, a redus masiv producția deoarece comenzile au scăzut drastic, atât în plan intern, cât și în plan extern. În primii ani post-decembriști, fabrica nu a înregistrat datorii, dar, pentru a supraviețui, managerii au decis să vândă 8000 mp de clădiri și au redus numărul de angajați la 2000.

În numai un an, fabrica și-a triplat datoriile, care au fost estimate la 4 milioane de euro. Astfel, acționarul majoritar, Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului (AAAS) a decis că privatizarea este singura modalitate de a salva compania. În ianuarie 2003, AAAS a avut negocieri precece cu singura companie interesată, ELMEFA din Olanda. Aceasta a fost respinsă, în cele din urmă. Inițial, documentația prezentată de compania olandeză a fost acceptată, dar, la scurt timp după începerea negocierilor, oferta de la ELMEFA a fost respinsă, pe motiv că unele documente nu au fost traduse în limba română. Această obligație nu a existat în protocolul de privatizare și nici în cadrul legislativ, care reglementa procedura de privatizare. După îndeplinirea acestor condiții, negocierile au fost reluate. De data aceasta, a existat o altă ofertă de origine siriană, OGHARIT TRADING, reprezentată de Omar Hayssam.

La data de 29 septembrie 2003, cu AAAS și Ogharit Trading din Siria au semnat contractul vânzării acțiunilor, reprezentând 51,40% din capitalul social subscris și vrsat al IPRS B neasa. Acest contract a fost semnat după ce companii de renume, cum ar fi Siemens, Motorola, Texas Instruments și Elmeffa Olanda, prima companie interesată să cumpere fabrica românească, au fost eliminate din negocieri sub diverse pretexte. Ogharit Trading, prin reprezentantul legal, Omar Hayssam, a plătit doar 204 854 de euro și s-a obligat să facă investiții de 2,5 milioane, care niciodată nu s-au făcut.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 938/2002 privind strategia de privatizare a proiectelor industriale de înaltă tehnologie de AAAS, vânzarea pachetului de acțiuni trebuie să fie făcută numai de către investitori strategici a căror activitate principală este în același domeniu ca și societatea privatizată. Ogharit Trading nu a îndeplinit niciuna dintre cerințele legale pentru investitorii strategici. Obiectivul principal a fost de a desfășura activități în domeniul tehnologiei informației și de telecomunicații, de a avea un minim de 5 ani de experiență în domeniu și de a dovedi atingerea unei cifre de afaceri de 500 000 de dolari, în ultimul exercițiu financiar. Pentru a dovedi îndeplinirea acestor condiții, au fost falsificate documente privind înființarea societății și documentele financiar-contabile care atestă solvabilitatea.

În țara noastră, infracțiunile comise în urma privatizării IPRS B neasa și-a sesizat pe procurorii DIICOT (Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism) să efectueze investigații pentru a stabili dacă activitatea persoanelor implicate în procedura de privatizare reprezintă elemente constitutive ale unei infracțiuni, cum ar fi subminarea economiei naționale. Infracțiunile economice afectează un număr mare de persoane, societatea și statul, în general, modificând funcționarea și noaptea a economiei naționale, determinând lipsa de încredere în sistemul economic-financiar al statului.

În 2004, Ministerul Afacerilor Externe a oferit anchetatorilor judiciari informația că Ogharit Trading nu avea dreptul să participe la licitația de privatizare. DIICOT a ordonat, în 2005, începerea urmăririi penale împotriva inculpatului Omar Hayssam și a altor acționari din Ogharit Trading, privind infracțiunile de faliment fraudulos, crimă organizată și spălarea de bani. De asemenea, DIICOT a deschis un dosar penal împotriva unor funcționari din AAAS, cu privire la constituirea unui grup infracțional organizat, fals în înscrisuri oficiale, fals intelectual, uz de fals, spălarea de bani și fraudă. Surse judiciare au afirmat că 9 angajați sau foști angajați AAAS au fost implicați în acte de corupție în acest caz.

În urma analizei documentelor confiscate în timpul perchezițiilor, procurorii DIICOT au stabilit, în mod clar, legătura de cauzalitate între activitatea infracțională a grupului de crimă organizată care a participat la procedura de privatizare a IPRS B neasa și scopul obținerii unor beneficii financiare personale, care au provocat prejudicii bugetului de stat. Cele două milioane și jumătate de euro care trebuiau investiți în IPRS nu au ajuns niciodată în fabrică. Din acest motiv, AVAS a anulat contractul de privatizare, dar sirienii au dat statul în judecată. Instanța a decis, în 2007, anularea contractului de privatizare. Un an mai târziu, datoriile fabricii s-au ridicat la 12 milioane de euro.

În același an, o firmă de audit a cerut insolvența fabricii, pentru o datorie de 17.000 de euro. Cu câteva zile înainte de termenul de judecată, IPRS B neasa a plătit datoria, iar firma de audit a renunțat la cererea de insolvență. Totuși, Ion Stanciu, judecătorul care se ocupa de dosar, a declarat insolvența. Avocații IPRS B neasa au contestat decizia, iar dosarul a ajuns la Curtea de Apel. Magistrații au decis că judecătorul Ion Stanciu greșise. Au trimis dosarul înapoi la tribunal pentru rejudecare, dar, un an mai târziu, același judecător a declarat falimentul fostei fabrici. Ion Stanciu a fost arestat în mai 2014 pentru luare de mită și trafic de influență în cazul altor insolvențe.

Când a intrat în insolvență, IPRS mai avea doar 9,4 de hectare de teren din cele peste 14 din anii 80 și era evaluat la peste 40 milioane de euro. Deși lichidatorul judiciar spune că nu a vândut niciun teren, anul trecut IPRS B neasa mai avea doar 8,7 de hectare și era evaluat la sub opt milioane de euro. La un calcul simplu, 7000 de mp din fosta fabrică nu mai există. Nicio evaluare a IPRS B neasa nu menționează subteranul plin de echipamente dezafectate și cabluri electrice, toate bune de valorificat. Ultimele terenuri și hale au fost scoase la vânzare anul trecut, cu un preț de 9 milioane de euro. Lichidatorul judiciar ar încasa 10% din valoarea tranzacției. Fabrica există și astăzi, aflându-se, din anul 2012, în procedura insolvenței, acționarul majoritar fiind în continuare Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului (AAAS).

În urma unei documentări personale, din surse publice, precum Oficiul Național al Registrului Comerțului și Ministerul Finanțelor Publice, putem concluziona că, deși s-a încercat să se redreseze fabrica după eșecul privatizării, IPRS B neasa, în prezent, B neasa S.A., se află în pierderi continue.

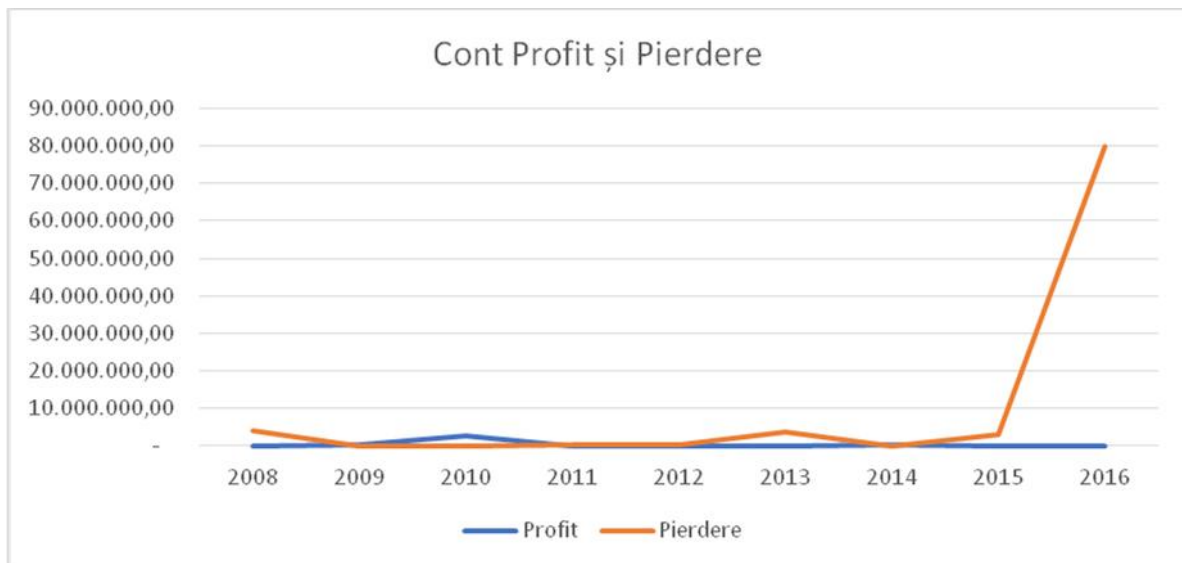

Figura 1. Evoluția financiară a IPRS B neasa (2008-2016)

Impactul negativ asupra economiei statale este evidențiat prin următorul tabel, care prezintă istoricul restanțelor la bugetul de stat pentru anul 2016 al companiei B neasa S.A.

Tabel 1. Istoricul restanțelor la bugetul de stat pentru anul 2016¹

	Total obligații restante	Principale	Dobânzi și penalități
Buget de stat	4,210,730.00	1,579,428.00	2,631,302.00
Bugetul asigurărilor sociale	17,237,162.00	1,761,444.00	15,475,718.00
Bugetul asigurărilor de sănătate	1,068,289.00	699,388.00	368,901.00
Bugetul asigurărilor de omaj	1,153,828.00	136,897.00	1,016,931.00

4. Concluzii

Privatizările s-au dovedit a fi, cu puține excepții, cea mai mare problemă în România, apărută în sistemul capitalist. Multe companii de stat au fost luate de oameni incompetenți, care au crezut că pot face față unei piețe competitive. Altele au fost achiziționate cu rea intenție pentru activele mobiliare, dar, mai ales, pentru activele imobiliare de înaltă valoare. În cazul IPRS B neasa, cumpărătorii nu au intenționat niciodată să continue activitatea fabricii în noile condiții comerciale, ci au urmărit valorificarea bunurilor, cum ar fi terenurile și clădirile, foarte valoroase pe piața imobiliară.

Procedura de privatizare a fabricii de piese radio și semiconductori B neasa a fost făcută sub auspiciile corupției. Considerăm că nereușita privatizării a fost provocată de lipsa conduitei etice și morale a funcționarilor publici implicați în această procedură. Abuzul de putere exercitat de aceștia în beneficiul personal a cauzat economiei și statului român prejudicii mari, irecuperabile.

Desigur, trebuie menționat că reglementările normative lacunare, neaplicarea legilor coercitive de către autoritățile abilitate și cutumele vechiului regim politic au facilitat un comportament lipsit de etică din partea persoanelor implicate în privatizarea fabricii B neasa. Acest fapt nu exonerează aceste persoane de pagubele aduse statului.

Suntem de părere că eșecul privatizărilor în România poate fi explicat de modalitatea de tranzacționare a activelor aleas de stat: vânzarea directă prin negociere. Considerăm că tranzacțiile prin piața de capital sunt mult mai transparente și, implicit, mai sigure, atât pentru stat, cât și pentru investitori. Privatizările prin bursă elimină orice urmă de îndoială asupra procesului de tranzacționare. Astfel, se reduce riscul de apariție a formelor de abuz și corupție.

Apreciem complexitatea fenomenului corupției și considerăm că se impune, din partea autorităților, o atenție deosebită. Subliniem faptul că reducerea fenomenului corupției s-ar putea realiza doar prin găsirea unor strategii eficiente de prevenire și combatere a acesteia.

Bibliografie:

1. Banciu, D., 2007. *Sociologie juridică*. București: Editura Lumina Lex.
2. Burlacu, Gh. and Pătroi, D., 2005. *Criminalitatea economico-financiară între național și transfrontalier*. Pitești: Editura Paralela 45.

¹ Datele exemplificate în Figura 1 și Tabelul 1 sunt prelucrate de autor pe baza informațiilor publice oferite de Oficiul Național al Registrului Comerțului și Ministerul Finanțelor Publice. Sumele sunt exprimate în moneda națională: lei.

3. Digi 24, 2016. *România furat . IPRS B neasa, cump rat la pre de ma in de lux i cu acte false.* [online] Available at: <<http://www.digi24.ro/special/campanii-digi24/romania-furata/romania-furata-iprs-baneasa-cumparata-la-pret-de-masina-de-lux-si-cu-acte-false-257599>> [Accessed 10 January 2017].
4. Group of Experts on Corruption INTERPOL, 2017. *Connecting police for a safer world.* [online] Available at: <www.interpol.int/Public/Corruption/IGEC> [Accessed 10 January 2017].
5. Manole, S.D. and Erdnic, R., 2014. *Evaluarea impactului corup iei asupra economiei României.* Revista Strategii Manageriale, 2(24), pp.12-19.
6. Meghe an, K. and Stoian, V., 2016. *Corup ia: Moduri de evaluare, politici de combatere i impactul asupra securit ii na ionale.* [pdf] Available at: <[file:///C:/Users/User/Desktop/materiale%20ian%202017/Corup ia%20sri%202016.pdf](file:///C:/Users/User/Desktop/materiale%20ian%202017/Corup%20ia%20sri%202016.pdf)> [Accessed 10 January 2017].
7. Strategia Na ional Anticorup ie 2005-2007, 2017. *SNA 2005-2007.* [online] Available at: <<http://sna.just.ro/SNA/SNA20012010/SNA20052007.aspx>> [Accessed 10 January 2017].
8. Transparency International, 2017. *Corruption Perception Index 2016.* [online] Available at: <<http://www.transparency.org/>> [Accessed 10 January 2017].
9. United Nations Office on Drugs and Crime, 2017. *Ghidul ONU pentru politici anticorup ie.* [online] Available at: <www.unodc.org> [Accessed 10 January 2017].
10. Ziarul Adev rul, 2004. *Corup ia nu se reclam i e greu de descoperit.* Interviu cu Otto Schily, fost ministru de interne din Germania, 30.04.2004.